

Motion till riksdagen 2010/11:N373

av Peter Hultqvist m.fl. (S)

Vattenfalls roll i energipolitiken

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Vattenfalls roll i energipolitiken.

Motivering

Helstatliga Vattenfall är en viktig tillgång för Sverige. Företaget har en mycket stark ställning inte bara på den svenska marknaden utan också på den nordiska och europeiska. Företaget är idag den största värmeproducenten i Europa. Man är den femte största elproducenten. I Sverige står Vattenfall för hälften av elproduktionen.

Vattenfall är ett företag som agerar i hela den svenska värdekedjan med elproduktion, transmission, distribution och försäljning samt produktion, distribution och försäljning av värme. Företaget bedriver förutom i Sverige verksamhet i Danmark, Finland, Tyskland, Polen och Storbritannien. Genom det kontroversiella köpet av det nederländska energiföretaget Nuon bedrivs också sedan 2009 verksamhet i Holland och Belgien.

Några viktiga fakta om Vattenfall 2009 är följande:

Nettoomsättning – 205 407 miljarder kronor.

Rörelseresultat – 27,9 miljarder kronor.

Elproduktion – 15,9 TWh.

Värmeproduktion 37,9 TWh.

Antal anställda – 42,000.

Vattenfall har under sin mer än hundraåriga tillvaro varit ett viktigt instrument i samhällsbygget. Det har genom sin verksamhet bidragit till stabilitet i el- och energiförsörjningen. Inte minst viktigt har detta varit för svensk industri men också för privatkunderna.

Fel! Okänt namn på

Att hel- eller delprivatisera Vattenfall kommer långsiktigt att ha en negativ effekt från ett samhällsnyttoperspektiv. Om Vattenfall används offensivt för att skapa konkurrenskraftiga elpriser, vara i framkant i energiomställningen och ha en stark profil som miljöföretag så kan det spela en avgörande roll även i framtidens Sverige. Den potentialen finns såväl ekonomiskt som kunskapsmässigt inom ramen för Vattenfall. Vi säger bestämt nej till en privatisering av Vattenfall.

Det är positivt att notera att Vattenfalls satsning på vindkraft ökat, att forskning när det gäller ny teknik och klimatomställning utvecklas samt att energieffektivisering är något som prioriteras. Däremot försämras företagets miljöprofil av engagemanget i Tyskland, Nederländerna och Belgien där Vattenfall är ägare till kolkraftverk som släpper ut avsevärda mängder av koldioxid. Det visar att Vattenfall på ett offensivt sätt måste medverka till tekniska lösningar som bidrar till att reducera koldioxidutsläpp.

Noterbart är att el producerad på fossila bränslen har ett högre pris än den vattenkraftsbaserade elen. Detta slår tyvärr igenom på priserna för den svenska basindustrin. Som den mycket stora elproducent Vattenfall är så är det av största vikt att företaget agerar så att det bidrar till en tydligare konkurrenssituation i förhållande till andra stora elproducenter. Vattenfall får aldrig uppfattas som att vara en del av en elmarknad där oligopolliknande förhållanden och hänsynstaganden råder.

Det är av största vikt att kraften i det statliga ägandet används så att konkurrenssituationen skärps så att det i förlängningen gagnar svensk exportindustri. Långsiktiga leveransavtal har prövats som en bra form som kan utvecklas i än högre utsträckning. Som helstatligt företag har Vattenfall här ett särskilt ansvar. Likaså har företaget ett ansvar för att bidra till ny och förbättrad produktionskapacitet.

Vattenfalls roll som framtidsinriktat miljö- och energiföretag måste skärpas. Likaså måste företagets roll som en aktör som skärper konkurrensen på elmarknaden bli tydligare. Regeringen måste som ägarrepresentant på ett betydligt aktivare och tydligare sätt bidra till att skapa förutsättningar för Vattenfalls utveckling i denna riktning.

Stockholm den 25 oktober 2010

Peter Hultqvist (S)

Berit Högman (S)

Gunnar Sandberg (S)

Jasenko Omanovic (S)

Fredrik Lundh Sammeli (S)

Helén Pettersson i Umeå (S)

Raimo Pärssinen (S)